
Aan : Relaties en collega's mth
Van : Taskforce Corona
Datum : dinsdag 14 april 2020
Betreft : Steunmaatregelen ondernemingsfinanciering

De Nederlandse banken hebben recent belangrijke maatregelen aangekondigd ter ondersteuning van bedrijven en instellingen in de Coronacrisis. In dit memo informeren wij je over deze maatregelen, inclusief de concrete stappen die genomen dienen te worden indien men gebruik wil maken van de beschikbare maatregelen.

Steunmaatregelen

De ondersteunende maatregelen van banken zijn in hoofdlijnen in twee delen te onderscheiden:

1. Opschorting betaling rente en/of aflossing (verschilt per bank)
2. Uitbreiding faciliteiten overheidsgegarandeerde kredieten

Ad 1 - Opschorting betaling rente en aflossing

De nu van de zijde van banken bekende voorwaarden voor deze faciliteit zijn:

- Onderneming dient in de basis gezond te zijn;
- Zes maanden uitstel aflossingen en/of van rente, en kosten op lopend zakelijk krediet. De ingangsdatum en of de opschorting alleen op aflossingen of ook op rente en overige kosten betrekking heeft verschilt per bank;
- De totale kredietomvang om in aanmerking te komen voor aflossing verschilt per bank;
- De uitgestelde bedragen die betrekking hebben op een lening moeten uiterlijk aan het einde van de looptijd in een keer terugbetaald worden ofwel wordt de looptijd van de lening met 6 maanden verlengd. Dit verschilt per bank;
- Uitgestelde bedragen die betrekking hebben op een rekening-courantkrediet worden in december 2021 door de bank geïncasseerd;
- Wanneer de opschorting ook betrekking heeft op de betaling van rente, wordt over uitgestelde bedragen vanaf oktober 2020 rente betaald;
- Beperking in gebruik maatregelen voor kredieten die reeds in behandeling zijn bij Bijzonder Beheer (m.n. af te wikkelen kredieten);
- Specifieke financieringsvormen (bijv. factoring) zijn waarschijnlijk uitgesloten.

In het navolgende schema zijn per bank een aantal specifieke aspecten samengevat.

| | ABN AMRO | ING Bank | Rabobank | Triodos | SNS Bank |
|---|--|---|---|--|---|
| Aanvraag opschorting rente en/of aflossing | Automatisch, tot 31-3-2020 mogelijk om af te zien van de regeling. | Mijn ING Zakelijk, voor klanten zonder Mijn ING per e-mail . | Aanvraagformulier | Neem contact op met je relatiemanager. | Neem contact op met je relatiemanager of bel 030 - 219 69 75. |
| Totale kredietomvang | Tot € 50 miljoen (commercieel vastgoed tot € 2,5 miljoen) | Tot € 2,5 miljoen (neem contact op met de bank bij een grotere kredietomvang) | Tot € 3 miljoen (neem contact op met de bank bij een grotere kredietomvang) | Tot € 2,5 miljoen | Tot € 2,5 miljoen |
| Opschorting rente? | Ja | Nee | Nee | Nee | Ja |
| Ingangsdatum opschorting | April 2020 | Maart 2020 | Opschorting heeft betrekking op aflossingsverplichtingen vanaf april | n.n.b. | n.n.b. |
| Ook van toepassing op groepsonderdelen bank? | New10 ABN AMRO Asset Based Finance (lease) <i>Specifieke regelingen van toepassing</i> | n.n.b. | Wordt nog bezien, voornamelijk niet | n.n.b. | n.n.b. |
| Uitstel ook voor inperking rekening-courantkrediet? | Ja, tot 1 oktober 2020 | n.n.b. | Vooralsnog niet | n.n.b. | n.n.b. |
| Opschorting aflossing en rente eerste kwartaal 2020? | Ja | Ja | Ja | n.n.b. | n.n.b. |
| Looptijd lening | Blijft gelijk | Wordt met 6 maanden verlengd | Wordt met 6 maanden verlengd | n.n.b. | n.n.b. |

Om de groep kleine en startende ondernemers tegemoet te komen biedt microkredietenverstrekker **Qredits** tijdelijk uitstel van aflossing aan voor ondernemers die door de Coronacrisis geraakt worden. Dit uitstel is eveneens voor 6 maanden, de rente wordt in die periode verlaagd naar 2%. Het uitstel dient aangevraagd te worden via Qredits.

Ad 2 - Uitbreiding faciliteiten overheidsgegarandeerde kredieten

De uitbreiding van kredietfaciliteiten waarvoor de overheid (deels) borg staat, kent vier vormen:

1. BMKB-C → beschikbaar
2. GO-C → beschikbaar
3. Tijdelijke borgstelling voor Land- en Tuinbouwbedrijven → beschikbaar
4. Verruiming mogelijkheden exportkredietverzekeringen → beschikbaar
5. Kredietmogelijkheden voor startups en scale-ups → nog niet beschikbaar
6. Garantstelling kredietverzekeringen → nog niet beschikbaar

De belangrijkste voorwaarden en uitgangspunten voor de respectievelijke regelingen zijn hierna toegelicht.

BMKB-C

Hierna hebben wij de voorwaarden voor BMKB-C in hoofdlijnen samengevat.

- Van toepassing op nieuw krediet ("fresh money"), dus geen herfinanciering bestaand krediet;
- Ook beschikbaar voor overbruggingskredieten en rekening-courantkredieten met een looptijd tot 2 jaar;
- 90% borgstelling door overheid voor 75% van de financiering;
- Het staatsgegarandeerde deel is maximaal € 1,5 miljoen;
- Aan te vragen tot 1 april 2021;
- Maximale looptijd bedraagt 8 kwartalen;
- Ondernemer moet in privé borg staan voor 10% van het te verstrekken krediet;
- Afsluitkosten: 2% provisie over de hoofdsom van het krediet.

[Rabobank](#) heeft voor haar klanten in de sectoren horeca, recreatie en non-food retail een online aanvraagproces opgezet, waarmee je binnen 15 minuten een indicatief aanbod kunt krijgen voor een overbruggingsfinanciering tot € 1 miljoen.

GO-regeling (GO-C)

De GO-regeling (Garantie Ondernemingsfinanciering) geeft 80% of 90% staatsgarantie op middelgrote en grote leningen alsmede op bankgarantiefaciliteiten. Als onderdeel van het pakket aan overheidsmaatregelen is aangekondigd dat het garantiplafond wordt verhoogd naar € 10 miljard en het maximumbedrag per onderneming wordt verruimd naar € 150 miljoen. De gewijzigde voorwaarden worden nog niet vermeld op de website van de RVO, de uitvoerder van de regeling. Onderstaand zijn de belangrijkste voorwaarden van de GO-regeling weergegeven, waarin zoveel mogelijk is voorgesorteerd op de aangekondigde verruiming.

- Van toepassing op nieuw krediet ("fresh money"), dus geen herfinanciering bestaand krediet;
- Een lening bedraagt minimaal €1,5 miljoen en maximaal € 150 miljoen;
- Het door de overheid gegarandeerde bedrag bedraagt 80% (grootbedrijven) of 90% (mkb) van de lening;
- GO-C leningen hebben een maximale looptijd van 3 jaar;
- Aanvraag verloopt via een van de betrokken [financiers](#). Per 1 januari 2019 heeft Rabobank de verkoop van de GO-lening gestaakt, uitgezonderd voor Real Estate financieringen;
- Financiers kunnen hun garantieaanvraag tot 31 mei 2020 indienen.
- Vanwege de grote urgentie zal de GO-C module onder voorwaarden en mits goedgekeurd door de Europese Commissie ook toepasbaar zijn op kredieten die vanwege de geschetste problemen vanaf 24 maart 2020 tot de datum van inwerkingtreding van de regeling zijn verstrekt.

Tijdelijke borgstelling voor Land- en Tuinbouwbedrijven

Het Borgstellingskrediet voor de Landbouw (BL) is uitgebreid met een borgstelling voor een overbruggingskrediet (BL-C). Hierna hebben wij de voorwaarden voor het overbruggingskrediet in hoofdlijnen samengevat.

- Van toepassing op nieuw krediet ("fresh money"), dus geen herfinanciering bestaand krediet;
- De omzet van de onderneming wordt voor het grootste deel gerealiseerd in de primaire landbouw (productie van plantaardige producten en veehouderij);
- Onderneming is gevestigd in Nederland en de bedrijfsactiviteiten vinden voor het grootste deel in Nederland plaats;
- Met BL-C kan een overbruggingskrediet gefinancierd worden tot het maximale borgstellingskrediet per bedrijf van € 1,2 miljoen (€ 2,5 miljoen bij GL- of BL-pluslening). Indien de maximale ruimte van het actuele borgstellingskrediet bijna of helemaal is benut, kan bovenop het actuele borgstellingskrediet nog tot een maximum van € 300.000 aan BL-C-krediet gefinancierd worden;
- 70% borgstelling door overheid;
- Aanvraag verloopt via een van de betrokken [financiers](#);
- Aan te vragen tot 1 april 2021;
- Maximale looptijd bedraagt 8 kwartalen;
- Aflossing krediet kan naar keuze lineair plaatsvinden of ineens aan het einde van de looptijd;
- Afsluitkosten: voor een starter/overnemer 1% provisie en voor andere bedrijven 3%.

Verruiming mogelijkheden exportkredietverzekeringen

De exportkredietverzekering van de Nederlandse overheid kan worden afgesloten bij Atradius. Dit betreft een kredietverzekering die met name bestemd is voor levering van en dienstverlening met betrekking tot kapitaalgoederen (bijvoorbeeld door ingenieursbureaus en baggeraars). Tot en met het einde van 2020 zijn bepaalde voorwaarden voor deze verzekering verruimd. Omdat dit een specifieke regeling is die naar verwachting door een beperkt deel van onze relaties gebruikt kan worden, hebben wij deze regeling vooralsnog niet verder uitgewerkt.

Kredietmogelijkheden voor startups en scale-ups

Het kabinet stelt in eerste instantie € 100 miljoen beschikbaar voor overbruggingskredieten voor startups, scale-ups en andere innovatieve bedrijven. De Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's) zullen deze kredieten gaan verstrekken, omdat de doelgroep minder dan andere bedrijven gebruik kan maken van andere regelingen, zoals de BMKB-regeling. Naar verwachting zal de regeling in de vierde week van april beschikbaar komen.

Garantstelling kredietverzekeringen

Vrijwel alle bedrijven maken gebruik van leverancierskrediet. Dit wordt mede mogelijk gemaakt doordat partijen hun debiteurenposities verzekeren. Indien betalingsrisico's toenemen, bijvoorbeeld als gevolg van de coronacrisis, moeten verzekeraars hun posities snel afbouwen door de kredietlimieten te verlagen of geheel af te bouwen. De overheid werkt aan een herverzekering voor geheel 2020 waardoor kredietverzekeraars hun posities niet op korte termijn hoeven af te bouwen. Wanneer de limiet op een bedrijf reeds is verlaagd, is het raadzaam hierover contact op te nemen met de betreffende kredietverzekeraar. Indien een specifieke oorzaak voor de verlaging bekend is, is deze mogelijk te verhelpen.

N.B.

Een aantal onderdelen van de maatregelen zijn op dit moment nog niet in detail bekend. Dit memo wordt geactualiseerd nadat er nadere informatie beschikbaar komt. Bij de samenstelling van dit memo is naar betrouwbaarheid en zorgvuldigheid gestreefd, rekening houdend met de informatie die bekend is ten tijde van het opstellen ervan. mth kan evenwel niet aansprakelijk worden gesteld voor de gevolgen van eventuele omissies en onjuistheden.